

70-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ О.Д. ФЕДОРОВСЬКОГО

10 січня виповнилося сімдесят років відомому вченому в галузі гідрофізики та аерокосмічних досліджень Землі, завідувачу відділу Центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України члену-кореспонденту НАНУ Олександровичу Федоровському.

Закінчивши у 1950 р. Ленінградський інститут точної механіки і оптики за спеціальністю «оптико-фізичні прилади», О.Д. Федоровський з 1956 по 1980 р. працював на заводі «Арсенал» у Києві, де організував та очолив спеціальне конструкторське бюро. За цей період під його керівництвом було створено і прийнято для оснащення Військово-Морського флоту та Центру підготовки космонавтів ряд зразків нових оптико-електронних комплексів. Протягом 1965—1980рр. учений проводив у різних районах Світового океану комплексні морські випробування створеної апаратури. В результаті досліджень було одержано унікальний науковий матеріал, який дав змогу виявити нові гідрофізичні явища, згодом підтверджені рядом авторських свідоцтв. Тоді ж О.Д. Федоровський виконав вагомі експериментальні дослідження процесів, що відбуваються на вільній морській поверхні — на межі взаємодії «вода — атмосфера». Він одним з перших експериментально виявив і поглиблено дослідив виникнення на морській поверхні холодного «скін-шару» та використав це явище як інформативний фактор при створенні авіаційних дистанційних систем зондування морської поверхні для вирішення спеціальних завдань.

У 1980 р. О. Д. Федоровського переводять на роботу до академічного Інституту гідромеханіки, а згодом він стає його директором. Протягом 1981 — 1987 рр., коли Олександр Дмитрович очолював цю установу, тут було побудовано, оснащено і введено в експлуатацію лабораторний комплекс і спеціальну споруду з басейном, на базі яких проводились численні експерименти. Їх результати стали основою для розробки в СКТБ інституту нових гідрофізичних систем для Військово-Морського флоту.

В ході лабораторних і натурних досліджень було встановлено взаємозв'язок між просторовими характеристиками температурних полів на морській поверхні та гідродинамічними явищами, що відбуваються на глибинних горизонтах у різноманітних гідрологічних умовах. Ці дослідження започаткували створення в інституті нового наукового напрямку — гідрооптики.

З 1987 по 1992 р. О. Д. Федоровський очолював СКТБ і був заступником директора з наукової роботи Морського гідрофізичного інституту НАН України у Севастополі. А з 1993 р. він завідує відділом аерокосмічних досліджень у геоекології Центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України. Наукові пошуки вченого спрямовані на розробку методології дешифрування космічних знімків з допомогою системного підходу, аналізу структурно-текстурних ознак і на створення комп'ютерних програм для виконання водогосподарських і водоохоронних завдань. Під його керівництвом і за безпосередньою участю науково обґрунтовано і розроблено оригінальну методику оцінки екологічного стану водних екотонів типу «ріка — водосховище» і «ріка — море».

О. Д. Федоровський — автор 190 наукових праць, у тому числі п'яти монографій, довідника, 125 статей і 59 винаходів.

Багато уваги приділяє вчений підготовці наукової зміни. Дев'ять його учнів захистили дисертації.

Результати наукової діяльності О. Д. Федоровського знайшли визнання як у нашій країні, так і за кордоном. Він неодноразово виступав з доповідями на засіданнях Наукової ради з гідрофізики і Наукової ради з гідродинаміки АН СРСР, науково-технічної ради НАН України з проблем Військово-Морських сил України, брав участь у міжнародних конференціях. Вченого нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора (1985).

Наукова громадськість щиро поздоровляє Олександра Дмитровича з ювілеєм, зичить йому здоров'я, щастя, подальших творчих успіхів.